

ОТКЪСИ ОТ РОМАНА „ДА МЕ ПРЕГЪРНЕ ПЪТЯТ“

Жилищният блок беше притихнал. Момчето се взираше в тъмния коридор на таванските помещения. От никъде не прозираше малко светлина. Знаеше, че няма никой тук по това време. Малко го беше страх. Беше гладен и малко му беше студено.

Имаше няколко бисквити тук. Уталожи малко глада. Сега ще поскача на място, за да се сгрее, после ще се усуче в одеялото, ще се покрие и с възглавницата и ще спи с обувките. Утре ще отиде в къщи да си вземе едно яке, че нощите станаха по-хладни. Това тук е лятната му резиденция. Още малко и няма да може да идва тук. Ще стане студено. Докогато може.

Николай му беше дал пак ключ за семейното им таванско помещение. Легло, някакви шкафове, легени, пластмасови кутии, буркани със зимнина, празни буркани и едно одеяло. Имаше дори тоалетна с мивка и вода. Много пъти беше ношувал тук.

Откакто поотрасна, Румен не беше склонен да търпи повече възпитателните мерки на Димитър Ангелов – неговия винаги свъсен баща. Отдавна беше започнал да се съмнява, че баща му го бие, за да го накара да учи. Биеше го, защото имаше нужда да бие, да изкара яда си от някого. Биеше го заради някаква неконтролируема агресивност.

Сестрата му Ана, Нуша ѝ викаха в къщи, не носеше бой, беше все болнава. Баща му биеше него и майка му. Връщаше се на обяд от работа, обядваше, изтягаше се на леглото и казваше:

- Я, сега бе, сине майчин, да видим какво си научил.

Румен му подаваше учебника си, разгърнат на новия урок. И да беше учил, всичко забравяше. Баща му не знаеше урока му. Как щеше да го изпитва? Не можеше да очаква, синът му да разказва урока дума по дума така, както той ще го чете. Румен дори и не се опитваше вече да разказва. Упорито мълчеше. Баща му бързо загубваше търпение и скачаше от леглото, за да го възпитава по неговия начин – с бой.

Нуша присъстваше на това „изпитване“, разтреперана и безмълвна, парализирана от страх, повече и от брат си.

Майка им, София Ангелова, не се връщаше на обяд от работа и не беше свидетел на тези възпитателни мерки на съпруга си, а и децата рядко се случваше да ѝ кажат, ей така, между другото. Вкъщи климатът беше потискащ, вече нещо нормално – постоянни скандали между мама и татко. Вкъщи нямаше нормални разговори, а крясъци и бой.

ДРУГ ОТКЪС

Не беше щастлив Румен с тази работа в ТКЗС-то, но така срещна Монка.

Бяха все още добри приятели той и онази щура, немирна като него Даша, с която още като деца се бяха втурнали в авантюри заедно с всичките му други приятели. Даша беше един приятел като другите му приятели. Пътуваха всички заедно до морето с мотори, а веднъж Румен и един приятел пътуваха гратис с товарния влак до Бургас, ей така, от любов към авантюрите. Бяха все още деца и вършеха куп щуротии.

Монка беше нещо по-специално. За пръв път я видя от автобуса като се връщаше от работа. Развяла буйната си черна грива, хвърляше боклука и после той видя в коя къща влезе. Там живее сигурно тази „италианка“, която веднага му грабна сърцето. Италианките бяха за него модел за красота, ако се съди по хубавите актриси във филмите им.

Трябва да се запознае с това момиче. Как? Ще измисли нещо. Тя живее близо до ТКЗС-то.

Една неделя преди Коледа – празник, който в социалистическа България не се празнуваше – Румен се шляеше по улиците на Ямбол с Динкеша – още един приятел с името Динко.

Не щеш ли, зад витрината в сладкарница „Комсомолец“ – неговото момиче, с още две приятелки, хапва торта и пие боза. Смее се за нещо с приятелките си и показва красиви бели зъби.

- Влизаме тук – смигва Румен многозначително на приятеля си.

Те двамата с Динко биха предпочели някакво по-силно гориво в този студ вместо торта и боза, но случаят не е за изпускане. Влязоха, настаниха се на една маса, съседна на тази на момичетата, поръчаха също торта и боза и пръснаха малко чар и усмивки към хубавите съседки. После погълнати в разговор, сякаш забравиха за съседното нежно присъствие.

Най-лично от трите приятелки е неговото момиче с тази красива уста и тежка, черна, права коса, трепкаща върху снажните рамене като някакво красиво диво животно със свой отделен живот. Момичето беше свалило едната си обувка, очевидно нова и стягаща, и обувката стоеше под масата забравена.

Когато момичетата приключиха с тортата и бозата и решиха да си тръгват, обувката под масата беше изчезнала. Засуетиха се да я търсят, надникнаха и под съседните маси. От обувката - нито следа.

Момчетата на съседната маса прекъсват оживения си разговор, забелязали суетенето на момичетата, но изглеждат съвсем невинни. Няма пръст в тази работа.

Странна работа. Къде може да изчезне тази обувка? Куче ли имат в тази сладкарница, та мина и я завлече нанякъде? Някоя от тях ли я ритна неволно и я запрати под някоя съседна маса? Вън е студено. Не може без обувки. Дяволска работа.

Хубавицата се изправи от поредния оглед под масите, а насреща ѝ – Румен с обувката.

- Търсите ли нещо? Това ли е? – смее се той, подавайки ѝ обувката, а после и ръката си. – Румен – представя се той.

- Монка – хвърля искри с белите си зъби момичето.

Монка. Така се казва неговото момиче.

Румен беше излязъл само преди месец от казармата и си беше пуснал брада - да изглежда по-голям.

Втората им среща беше в автобуса. Румен се връщаше от работа и видя как Монка тича, за да хване автобуса от близката до нейната къща спирка.

На следващия ден след работа, той реши направо да иде в дома на Монка. Какво лошо има? Искра да се ожени за нея.

ДРУГ ОТКЪС

След 1989 година, годината на краха на социалистическата икономическа система в цяла Източна Европа, в България започнаха да се откриват първите частни фирми.

Няколко години по-късно Румен започна да мечтае за частна фирма за международен превоз в съдружие с Гошо. Двамата бяха работили достатъчно в международния транспорт, за да имат поглед върху този бизнес. Не им бяха чужди нещата. Трудна работа, но се печели добре. Амбиции Румен имаше, но пари за първоначална инвестиция – не.

През пролетта на 1995 година Румен и Гошо, се събраха и обмислиха всички подробности около откриването на фирма за международни превози.

Румен попита баща си, ще му даде ли вилата и гаража, за да ги ипотекира и да вземе заем от банката, необходим за първоначална инвестиция за откриване на фирмата. Димитър Ангелов не се колеба дълго. Нека вземе вилата и гаража синът му, нека да си направи свой бизнес. Убедителни бяха плановете му, работлив е, ще успее.

Двамата бъдещи съдружници, Румен и Гошо, се информираха, какви документи ще са необходими, съставиха план за действие, направиха сметки. Решиха - започват.

Гошо и Марина бяха по-чести гости на Румен и Монка от преди. Четиримата говореха, обмисляха всичко, мечтаеха. Монка ще им помага в отчетите.

Котаракът Мишо сякаш председателстваше тези събрания. Стоеше насреща и премигваше важно, очевидно съзнаващ, че без неговото активно участие в тези съвещания успехът на начинанието нямаше да е гарантиран.

ДРУГ ОТКЪС

Те решиха да не подновяват лиценза на фирмата, да продадат камионите, да изплатят заема, който беше останал за изплащане и да си намерят работа в чужбина, където вече работеха техни приятели. Румен беше продал ресторанта.

Гошо и Марина заминаха за Англия при свои приятели.

Румен говори с приятели, работещи в една фирма за международни превози в Испания. Тези приятели бяха доволни от работата и всичко, което чу от тях, звучеше доста оптимистично. Ще замине там – в Испания. Ще замине на гурбет, няма как. През 2002 година България още не беше член на Европейския съюз, но вече се пътуваше свободно в Европа с международен паспорт.

ДРУГ ОТКЪС

Не всеки може да язди неговия звяр – камиона и да прави това почти непрекъснато. Само, когато не прави това, само тогава пие алкохол, защото...

Кой не иска да му е по-лесно в живота?! И той иска това, но има нужда от още нещо. Мъчи го едно безпокойство. Нещо голямо иска да направи. Какво да е то? От къде да започне?! От пътя. От къде другаде, ако не от там, където винаги е бил. Знае, че няма да е лесно. Изведнъж няма да стане, колкото и да няма търпение. Напротив, ще бъде много трудно, но той чувства, че може. Въпреки всички пречки, ще докаже на всички и най-вече на себе си, че може. Ще успее в живота.

Хората си ходят на гости, срещат се по кафенета и ресторанти или просто шляпат по чехли в собствения си уютен дом – кеф ти баня, кеф ти пералня. Те бърбят, обменят мисли, впечатления, понякога с един вагон излишни думи. За най-важното думи няма. Там, вън от камиона, хората следят редовно новините, излегнати върху дивана, по телевизията им поднасят всякаква информация, глупости, врели-некипели. Те дремят пред компютрите си и се чудят, какво още да правят. Той не се чуди. Той е на път. Той е в кабината на камиона, вън от суетата на цивилизацията, вън от руслото на рутинния живот, свободен, в компанията на залеза, на слънцето, на свежия въздух, на пейзажа - всеки път различен.

Той е съсредоточен в целта, той е абстрахиран от всичко останало. В плен е на пътя. Той е в друг свят, вън от който се чувства изгубен в някакъв чужд свят, където не го разбират, в някакъв консуматорски свят. Сам той се превръща в консуматор вън от камиона – купува, купува... Нали

затова ги печели тези пари. Нали той зарежда складовете на магазините, за да купуват хората. Най-много месец така, в отпуск, и хайде пак на път – пак на път, слава богу!

Прегърне ли го пътят, той е в прегръдката на бог. Под контрол е като дете.

Много е хубава работата. Всички му завидват, че кръстосва Европа на дълж и на шир... Завидват ли?! Би искал да му завидват. Наистина, как да не му завидят?! Работи в камиона, спи в камиона, вместо на хотел, защото се чувства по- като у дома, готви си, храни се до камиона в импровизирана кухня, мечтае в камиона. Все в камиона. Живее в камиона и с камиона. Къпе се по бензиностанциите, пере се по обществени перални, когато намери такива или трупа мръсни дрехи, докато се прибере у дома. И къде е това „у дома“? На гурбет в Испания.

Всъщност, какво ли да прави човек у дома?! Да гледа телевизия, да си ляга до жена си, да се вижда с приятели и да се напива. Нали се връща, за да си почине, а то, почивката се превръща в мъка. Не може постоянно да работи, макар че нищо не го прави по-щастлив от работата му - да полети пейзажът край него, да го прегърне пътят. Камионът го слуша и го разбира и го оценява.

Пътят е всичко, което той наистина има - все напред, нататък. Там далеч, при недостижимия хоризонт, в зоната на тоталното сливане и хармония, може би там го чака онова важно нещо, което му липсва. Сега той има поне пътя до там.

ДРУГ ОТКЪС

През лятото на 2016 година оперираха София Ангелова от рак на стомаха. Хирургът, който я оперира не беше убеден, че това е рак, въпреки положителния хистологичен резултат. Ана прекара много напрегнат отпуск. Трябваша много кръводарители, защото трябваше да се прелива много кръв и плазма на майка ѝ. По-късно си дойде и Румен. Брат и сестра се видяха само за един ден при майка си, защото Ана трябваше да заминава на другия ден за Италия. Беше намерила домашна помощница за майка си. София Ангелова се беше съвзела след операцията и Ана реши да не удължава повече отпуска си, че да не остане без работа, пък и парите ѝ свършиха.

- Боли ме сърцето – каза Румен на сестра си, която миеше няколко чинии на мивката с гръб към него.

София Ангелова търсеше някакви документи и писма на сина си в другата стая. Той получаваше пощата си при нея.

- Как така ще те боли сърцето? – обърна се Ана към брат си изненадана.

Брат ѝ никога не се беше оплаквал от здравни проблеми. Въсъщност, кога ли се виждаха вече, та да ѝ се оплаче.

ДРУГ ОТКЪС

Неспокойният пулс на величествения Лондон се усещаше и в покрайнините и пораждаше смесени чувства на тревога и приятна възбуда. Беше идвал и друг път в Лондон и винаги се беше чувствал така.

Как ще остави този живот на път и ще го замени с друг? Обича удобния живот като всички, но получи в живота и нещо повече, дори и да не изглежда така. Този живот на път, му тежи вече, но му е скъп и незаменим. Само в прегръдката на пътя истински живее. Целта е хоризонтът. Не може никога да се загуби по този път. Да знаеш мястото си в тази необятност, да знаеш, че сам си го открил, това е божествено усещане.

На път чувства живота директно върху голата си кожа като груба власеница – груб и натурален, истински, неподправен, див, необуздан. Познава живота без грим – този стар, строг учител. Страстно обича живота – тази дрога, тази неуморна битка да се докажеш като победител, тази увлекателна филмова лента, това жадувано диво момиче, тази жажда за любов - чиста страст, диви мисли.